

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

cu privire la cererea de suspendare
a acțiunii textului „până la data de 28 decembrie 2025” din
articolul 5 alin. (1) din Legea nr. 626 din 3 noiembrie 1995
privind zona antreprenoriatului liber „Tvardița”

(sesizarea nr. 188a/2025)

CHIȘINĂU

26 noiembrie 2025

DECIZIE CU PRIVIRE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR PREVEDERI DIN
ARTICOLUL 5 ALIN. (1) DIN LEGEA NR. 626 DIN 3 NOIEMBRIE 1995 PRIVIND ZONA
ANTREPRENORIATULUI LIBER „TVARDIȚA”

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere cererea de suspendare înregistrată la 24 noiembrie 2025,
formulată în contextul sesizării nr. 188a, înregistrată la 20 august 2025,
Examinând *prima facie* sesizarea menționată,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 26 noiembrie 2025, în camera de consiliu,

C O N S T A T Ă :

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională la 20 august 2025, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție și 25 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, de către dl Constantin Starîș, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorul sesizării îi solicită Curții să verifice constituționalitatea textului „până la data de 28 decembrie 2025” din articolul 5 alin. (1) din Legea nr. 626 din 3 noiembrie 1995 privind zona antreprenoriatului liber „Tvardița”, precum și a textului „dar fără să depășească termenul de funcționare a zonei libere concrete” din articolul 13 alin. (1) din Legea nr. 440 din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere.

3. La 24 noiembrie 2025, autorul a depus o cerere de suspendare a acțiunii textului „până la data de 28 decembrie 2025” din articolul 5 alin. (1) din Legea nr. 626 din 3 noiembrie 1995 privind zona antreprenoriatului liber „Tvardița”. Potrivit acestui articol, persoanele fizice sau juridice înregistrate în calitate de rezidenți ai zonei libere până la data de 31 decembrie 2023 sunt în drept ca până la data de 28 decembrie 2025 să desfășoare genurile de activitate potrivit regimului vamal reglementat de Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere.

4. Autorul sesizării precizează că articolul 26 alin. (2) pct. 1) literele b) și f) și g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională îi acordă Curții competența de a suspenda acțiunea actelor contestate care afectează sau se referă la drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la securitatea economică sau financiară a statului, precum și la alte domenii pentru care Curtea consideră necesară suspendarea acțiunii actului contestat.

5. Potrivit autorului, încetarea, la 28 decembrie 2025, a activității Zonei economice libere „Tvardița”, fără o perioadă de tranziție, va genera consecințe negative iminente, ireparabile și de o gravitate semnificativă pentru rezidenții zonei. Autorul mai susține că încetarea regimului de zonă

liberă va conduce la devalorizarea investițiilor realizate și la deprecierea activelor. Totodată, acesta arată că povara fiscală și vamală va crește, vor apărea dificultăți logistice și operaționale, iar, în final, activitățile economice își vor pierde rentabilitatea.

6. Curtea reiterează că măsura suspendării acțiunii unor acte contestate implică (i) să se stabilească dacă prevederile contestate afectează sau se referă la unul sau mai multe domenii indicate la articolul 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, iar rațiunea ei constă în (ii) evitarea unor prejudicii și consecințe negative iminente (a se vedea DCC nr. 119 din 22 august 2025, § 6). Aceste condiții trebuie întrunite cumulativ.

7. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că, în cazul invocării riscului afectării unui domeniu prevăzut de articolul 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, autorul cererii de suspendare trebuie să demonstreze intensitatea și posibilele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale riscului invocat (a se vedea DCC nr. 122 din 28 septembrie 2023, § 9). Chiar dacă riscul este abstract, cererile cu privire la suspendarea acțiunii actelor sesizate trebuie motivate convingător. Doar invocarea riscului și enumerarea unor valori fundamentale nu reprezintă o motivare suficientă și convingătoare pentru suspendarea acțiunii normelor contestate (a se vedea DCC nr. 102 din 12 iulie 2022, § 4; DCC nr. 143 din 26 octombrie 2023, § 8).

8. Analizând *prima facie* sesizarea privind solicitarea suspendării, Curtea constată că argumentele autorului formulate în susținerea cererii de suspendare a acțiunii textului „până la data de 28 decembrie 2025” din articolul 5 alin. (1) din Legea privind zona antreprenoriatului liber „Tvardița” nu demonstrează caracterul iminent și ireparabil al pretinselor consecințe negative. În aprecierea caracterului iminent al riscului, Curtea se raportează la situația de fapt existentă la data depunerii cererii și la consecințele care se pot produce, în mod previzibil, într-un viitor apropiat, dacă textul contestat își menține aplicarea. Eventualele efecte negative care depind de producerea unor evenimente îndepărtate, incerte sau pur ipotetice nu pot, prin ele însele, să justifice suspendarea acțiunii textului contestat.

9. Curtea observă că, pentru a justifica suspendarea acțiunii textului contestat, prejudiciul pretins trebuie să fie greu sau imposibil de reparat ulterior¹ și să vizeze, în principal, ingerințe grave aduse unui drept fundamental². În aceste condiții, Curtea reține că autorul sesizării nu a

¹A se vedea, în acest sens, punctele 5 și 6 din Instrucțiunile practice emise de Președintele Curții Europene a Drepturilor Omului privind cererile de măsuri provizorii în baza Regulii 39 din Regulamentul Curții, în care se utilizează „*irreparable harm*”, „*imminent risk of irreparable harm*” și „*serious and irreversible harm*”.

²A se vedea, de asemenea, punctul 7 din aceleași Instrucțiuni, care se referă la „*genuine threat to life and limb, with the ensuing real risk of grave harm in breach of the core provisions of the Convention*”. Instrucțiunile practice pot fi consultate la https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/PD_interim_measures_ENG

DECIZIE CU PRIVIRE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR PREVEDERI DIN
ARTICOLUL 5 ALIN. (1) DIN LEGEA NR. 626 DIN 3 NOIEMBRIE 1995 PRIVIND ZONA
ANTREPRENORIATULUI LIBER „TVARDIȚA”

demonstrat intensitatea riscului pretins. În acest sens, Curtea subliniază că rațiunea suspendării acțiunii actelor normative contestate este o măsură *in extremis* și constă în evitarea unor consecințe negative iminente și ireparabile pentru valorile fundamentale garantate de Constituție (a se vedea DCC nr. 166 din 30 noiembrie 2023, § 11).

10. Așadar, Curtea consideră că nu există motive suficiente pentru a dispune suspendarea acțiunii dispozițiilor contestate.

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a), 140 din Constituție, 26, 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se respinge* cererea de suspendare a acțiunii textului „până la data de 28 decembrie 2025” din articolul 5 alin. (1) din Legea nr. 626 din 3 noiembrie 1995 privind zona antreprenoriatului liber „Tvardița”, formulată de dl Constantin Starîș, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 26 noiembrie 2025

DCC nr. 175

Dosarul nr. 188a/2025